

CUPRINS:

IMPOZITUL	3
SALARIUL	4
SALARIZAREA	4
VENITURILE DIN SALARII	5
IMPOZITUL PE VENIT / IMPOZITUL PE SALARII	5
APLICATIE	8
ASIGURARILE SOCIALE SI DE SANATATE	8
DEDUCERILE PERSONALE	9
DETERMINAREA IMPOZITULUI PE VENITUL DIN SALARII	10
TERMENE DE PLATA A IMPOZITULUI	11
REGULARIZAREA ANUALA A IMPOZITULUI	11
FISELE FISCALE	12
BIBLIOGRAFIE	13

“Potrivit datelor oferite de Institutul National de Statistica, in primele 11 luni ale anului 2005, in Romania existau circa 4,537 milioane de salariati. In perioada mentionata, cei mai multi au activat in industrie (1,67 milioane persoane), comert (647.000 persoane), constructii (356.000 persoane), agricultura (107.000 persoane). Ciștigul salarial mediu brut se cifra, in luna noiembrie, la circa 1.017 RON (10 milioane lei vechi), iar cel net la 774 lei RON, in creștere cu 4,3 la suta, fata de luna precedenta....”

SURSA : EVENIMENTUL – 25 IANUARIE 2006

IMPOZITUL

Impozitul este o plată obligatorie, stabilită prin lege, pe care cetățenii, întreprinderile etc. o varsă din venitul lor în bugetul statului, în conformitate cu anumite norme de impunere; contribuție. 2) Obligație impusă. /<lat. *Impositum*. (DEX 1998)

Impozitele reprezinta in zilele noastre obligatii pecuniare, pretinse, in temeiul legii, de catre autoritatea publica, de la persoane fizice si juridice, in raport cu capacitatea contributiva a acestora, preluate la bugetul statului in mod silit si fara contraprestatie imediata si folosite de catre acesta ca resurse pentru acoperirea cheltuielilor publice si ca instrumente de influentare a comportamentului platitorilor, astfel incat interesele acestora sa fie armonizate cu interesul public.¹

Impozitul pe venit este una din cele mai importante surse de venituri ale bugetului de stat, izvorul principal al formarii venitului bugetului de stat si al finantarii cheltuielilor publice.

Din punct de vedere al optiunilor fiscalitatii, impozitul pe venit este o optiune economica, fiind o prelevare obligatorie asupra venitului, acest venit cunoscand mai multe forme economice.

Venitul intra in patrimoniul contribuabilului, asadar impunerea asupra acestuia este o impunere la sursa.

In Art. 39 al Codului Fiscal se precizeaza categoriile de contribuabili supusi impozitului pe venit.

- persoanele fizice rezidente
- persoanele fizice nerezidente care desfasoara o activitate independenta prin intermediul unui sediu permanent in Romania
- persoanele fizice nerezidente care desfasoara activitati dependente in Romania
- persoanele fizice nerezidente care obtin alte venituri prevazute la Art.95 Cod Fiscal

¹ C.Tulai, "Teorie si practica financiara"

SALARIUL

Salariul, indiferent de denumirea sa, reprezinta suma de bani data de patron salariatului, in temeiul unui contract individual de munca, pentru munca efectuata sau ce trebuie efectuata si pentru serviciile indeplinite sau ce trebuie indeplinite.²

SALARIZAREA

Salariizarea este componenta centrală a sistemului de recompense. Salariile acordate trebuie să fie corelate cu productivitatea muncii, și anume creșterile fondului de salarii trebuie să se situeze, ca ritm, în urma creșterii productivității.

Principiile sistemelor de salariizare:

- Salariul reprezintă un preț plătit pentru factorul muncă și este necesar să se stabilească prin mecanismele pieței;
- Principiul negocierii salariilor;
- Principiul salariilor minime;
- Principiul la muncă egală, salariu egal;
- Principiul liberalizării salariilor;
- Salariizare după: cantitatea muncii, calitatea muncii, nivelul de calificare, condiții de muncă;
- Caracterul confidențial al salariului.

Sisteme de salariizare:

- După rezultate (în acord);
- După timpul lucrat (în regie);
- În funcție de randamentul individual sau colectiv;
- Sisteme cu primă: proporțională cu randamentul sau cu progresie inferioară creșterii randamentului.

Formele de salariizare folosite în România sunt:

- a. salariizarea în regie ;
- b. salariizarea în acord direct: individual sau colectiv ;
- c. salariizarea în acord indirect ;
- d. salariizarea prin cote procentuale ;
- e. salariul de merit și premii.

² A.Atanasiu

VENITURILE DIN SALARII

Sunt considerate venituri din salarii toate veniturile in bani si/sau in natura obtinute de o persoana fizica ce desfasoara o activitate in baza unui contract individual de munca sau a unui statut special prevazut de lege, indiferent de perioada la care se refera, de denumirea veniturilor ori de forma sub care ele se acorda, inclusiv indemnizatiile pentru incapacitate temporara de munca.³

Venitul din salarii, conform Art.41 din Codul Fiscal, face parte din categoriile de venituri supuse impozitarii.

Beneficiarii acestor venituri din salarii datoreaza un impozit lunar care se calculeaza si se retine la sursa de catre platitorii de venituri.

IMPOZITUL PE VENIT / IMPOZITUL PE SALARII

Impozitul pe venit se diferentia in dependenta de marimea venitului si de starea sociala a contribuabilului.

Progresivitatea impunerii veniturilor unora dintre persoanele fizice si acordarea de facilitati altora este cunoscuta sub denumirea de echitate verticala.

Exemplu de impozitare conform Ordonantei de Guvern nr 73 din 27 august 1999 :

Tranșe de venit anual impozabil - lei -	Impozit anual - lei -
până la 11.000.000	18%
11.000.001 - 27.000.000	1.980.000 + 23% pentru ceea ce depășește suma de 11.000.000 lei
27.000.001 - 43.000.000	5.660.000 + 28% pentru ceea ce depășește suma de 27.000.000 lei
43.000.001 - 60.000.000	10.140.000 + 34% pentru ceea ce depășește suma de 43.000.000 lei
peste 60.000.000	15.920.000 + 40% pentru ceea ce depășește suma de 60.000.000 lei

³ Art.55 din Legea 571/2003 privind Codul Fiscal

In 2005, chiar inaintea introducerii cotei unice, baremul anual de impunere, pentru calculul platilor anticipate, conform Art.43, este prevazut in urmatorul tabel:

Venitul anual impozabil (lei)	Impozitul anual
Pana la 32.400.000	14%
32.400.001 – 174.000.000	4.536.000+26% pt ce depaseste 32.400.000
Peste 174.000.000	41.352.000+38% pt ce depaseste 174.000.000

Baremul lunar pentru determinarea impozitului lunar pe veniturile din salarii si pensii, avand ca baza de calcul baremul anual de mai sus, este:

Venitul lunar impozabil (lei)	Impozitul lunar
Pana la 2.700.000	14%
2.700.001 – 14.500.000	378.000+26% pt ce depaseste 2.700.000
Peste 14.500.000	3.446.000+38% pt ce depaseste 14.500.000

COTELE CONTRIBUȚIILOR PENTRU ANUL 2005

Nivelul cotelor de contribuție la bugetul asigurărilor sociale de stat și la fondul de șomaj sunt stabilite anual prin Legea de aprobare a bugetului de asigurări sociale.

Proiectul Legii bugetului asigurărilor sociale pentru anul 2005 este deja în curs de promulgare.

Cotele de contribuție de asigurări sociale datorate în sistemul de pensii și asigurări sociale pentru anul 2005, au fost propuse după cum urmează:

- a) pentru condiții normale de muncă **29,5 %**;*
- b) pentru condiții deosebite de muncă **34,5 %**;*
- c) pentru condiții speciale de muncă **39,5 %**.*

*Cota contribuției individuale de asigurări sociale, datorată potrivit art.21 alin.(2) din Legea nr.19/2000, cu modificările și completările ulterioare, va fi de **9,5%**, indiferent de condițiile de muncă.*

*Salariul mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2005 va fi de **9.211.000 lei**.*

*Pentru anul 2005, cota contribuției pentru asigurarea pentru accidente de muncă și boli profesionale, datorate de angajatori și de persoanele fizice care încheie contracte individuale de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale se va stabili în funcție de riscuri, pe sectoare economice, între limitele de **0,5 și 4%**, nivelul fiind reglementat prin hotărâre a Guvernului, conform prevederilor Legii nr. 346/2002, cu modificările și completările ulterioare.⁴*

Dupa introducerea cotei unice de impozitare, impozitul pe salarii se determina aplicand cota de 16% asupra bazei de calcul.

Baza de calcul este determinata ca diferenta intre venitul net din salariul aferent unei luni si deducerea personala acordata pentru luna respectiva.

Formula generala a calcularii impozitului pe salarii

Venitul brut – Contributii – Deduceri de baza – Deduceri suplimentare X 16%

⁴Sursa http://www.mimmc.ro/info_util/formulare_2587

APLICATIE

SC BLU 22 SRL , societate cu capital privat, cu 10 angajati.
Stat de plata aferent lunii ianuarie 2006.
Calculule efective sunt luate din datele angajatei Ardelean Miruna.

Sistemul de salarizare este in regie – dupa timpul lucrat.

(**coloana 1**) Nume, prenume, cnp angajat.

(**coloana 3**) Salariul de baza al angajatului conform contractului

(**coloana 4**) Persoanele au contracte de munca incheiate pe timp de lucru diferit, 4,6 respectiv 8 ore pe zi in urmatorul raport:

- 3 angajati cu 4 ore/zi
- 4 angajati cu 6 ore/zi
- 3 angajati cu 8 ore/zi. Dar, efectiv ei lucreaza 10 ore pe zi.

(**coloana 5**) Zile lucrate pe luna – 22.

(**coloana 6**) Ore lucrate conform contractului de munca.

$$\text{col 6} = \text{col 4} \times \text{col 5} \qquad \mathbf{88=4 \times 22}$$

(**coloana 8**) Orele suplimentare-diferenta dintre orele efectiv lucrate si cele conform contractului- inmultite cu zilele lucrate pe luna.

$$\mathbf{132=(10-4) \times 22}$$

(**coloana 16**) Sporurile acordate pentru orele suplimentare.

(**coloana 17**) Alte drepturi – salariul de baza.

(**coloana 18**) Total venituri – venitul brut – ca suma dintre salariul de baza si sporuri

$$\text{col 18} = \text{col 16} + \text{col 17} \qquad \mathbf{1250=750+500}$$

(**coloana 19**) CAS angajat ce reprezinta 9,5 % din venitul brut

ASIGURARILE SOCIALE SI DE SANATATE

(1) Asigurările sociale de sănătate reprezintă principalul sistem de finanțare a ocrotirii și promovării sănătății populației care asigură acordarea unui pachet de servicii de bază.⁵

⁵ Ordonanta de Urgenta nr 150/31.10.2002 privind organizarea si functionarea sistemului de asigurari sociale de sanatate

Contributia individuala de Asigurari Sociale a fost stabilita conform Art.21 alin.(2) din Legea 12/2000, cu modificarile si completarile ulterioare.

$$\text{col 19} = 9,5\% \times \text{col 18} \qquad \qquad \qquad \mathbf{118,75=6,5\% \times 1250}$$

(coloana 20) Fondul de somaj ce reprezinta 1% din salariul de baza
Contributia individuala in sistemul asigurarilor pentru somaj a fost stabilita conform Art.27 din Legea 12/2000.

$$\text{col 20} = 1\% \times \text{col 17} \qquad \qquad \qquad \mathbf{5=1\% \times 500}$$

(coloana 21) CASS ce reprezinta 6,5 % din venitul brut
Contributia in sistemul Asigurarilor Sociale de Sanatate a fost stabilita conform OUG 150/2002.

$$\text{col 21} = 6,5\% \times \text{col 18} \qquad \qquad \qquad \mathbf{81,25=6,5\% \times 1250}$$

(coloana 22) Venitul net stabilit prin scaderea contributiilor din venitul brut

$$\text{col 22} = \text{col 18} - \text{col 19} - \text{col 20} - \text{col 21} \qquad \mathbf{1044,95=1250-118,75-5-81,25}$$

(coloana 23) Copii aflati in intretinere(sau alte persoane, rude de pana la gradul 4 cu angajatul)

(coloana 24) Deducerea personala de baza. Este suma neimpozabila conform Art.56 din Legea 571/2003 privind Codul Fiscal.

DEDUCERILE PERSONALE

(1) Persoanele fizice prevazute la art. 40 alin. (1) lit. a) si alin. (2) au dreptul la deducerea din venitul net lunar din salarii a unei sume sub forma de deducere personala, acordata pentru fiecare luna a perioadei impozabile numai pentru veniturile din salarii la locul unde se afla functia de baza.

(2) Deducerea personala se acorda pentru persoanele fizice care au un venit lunar brut de pana la 10.000.000 lei inclusiv, astfel:

- pentru contribuabilii care nu au persoane in intretinere - 2.500.000 lei;
- pentru contribuabilii care au o persoana in intretinere - 3.500.000 lei;
- pentru contribuabilii care au doua persoane in intretinere - 4.500.000 lei;
- pentru contribuabilii care au trei persoane in intretinere - 5.500.000 lei;
- pentru contribuabilii care au patru sau mai multe persoane in intretinere - 6.500.000 lei.

Pentru contribuabilii care realizeaza venituri brute lunare din salarii cuprinse intre 10.000.001 lei si 30.000.000 lei, inclusiv, deducerile personale sunt degresive fata de cele de mai sus si se stabilesc prin ordin al ministrului finantelor publice. Pentru contribuabilii care realizeaza venituri brute lunare din salarii de peste 30.000.000 lei nu se acorda deducerea personala.⁶

Conform Ordonantei nr.73/27.08.1999 si aceste deduceri erau calculate si stabilite in alte procente. Deducerea personala de baza era stabilita la 800.000 lei, iar deducerile personale suplimentare se stabileau in functie de numarul de membrii, de situatia membrilor aflati in ingrijire, de gradul dintre angajat si membrii aflati in ingrijirea acestuia.

Aceste deduceri personale se acorda in acord cu venitul si sunt limitate.

⁶ Art.56 din Legea 571/2003 privind Codul Fiscal

(coloana 25) Venitul baza de calcul, pentru calcularea impozitului pe salariu. Se determina prin scaderea deducerilor personale de baza din venitul net.
col 25 = col 22 – col 24 **794,95=1044,95-250**

(coloana 26) Impozitul pe salariu ce reprezinta 16% din venitul baza de calcul.
col 26 = 16% x col 25 **127,19=16%x794,95**

DETERMINAREA IMPOZITULUI PE VENITUL DIN SALARII

(1) Beneficiarii de venituri din salarii datoreaza un impozit lunar, final, care se calculeaza si se retine la sursa de catre platitorii de venituri.

(2) Impozitul lunar prevazut la alin. (1) se determina astfel:

a) la locul unde se afla functia de baza, prin aplicarea cotei de 16% asupra bazei de calcul determinate ca diferenta intre venitul net din salarii, calculat prin deducerea din venitul brut a contributiilor obligatorii aferente unei luni, si urmatoarele:

- deducerea personala acordata pentru luna respectiva;
- cotizatia sindicala platita in luna respectiva;
- contributiile la schemele facultative de pensii ocupationale, astfel incat la nivelul anului sa nu se depaseasca echivalentul in lei a 200 euro;

b) pentru veniturile obtinute in celelalte cazuri, prin aplicarea cotei de 16% asupra bazei de calcul determinate ca diferenta intre venitul brut si contributiile obligatorii pe fiecare loc de realizare a acestora;⁷

(coloana 27) Totalul de plata este suma de bani pe care o primeste angajatul obtinut prin scaderea impozitului retinut din venitul net.

col 27 = col 22 – col 26 **917,76=1044,95-127,19**

⁷ Art.58 din Legea 571/2003 privind Codul Fiscal

TERMENE DE PLATA A IMPOZITULUI

Plătitorii de salarii și de venituri asimilate salariilor au obligația de a calcula și de a reține impozitul aferent veniturilor fiecărei luni, la data efectuării plății acestor venituri, precum și de a-l vira la bugetul de stat până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei pentru care se plătesc aceste venituri, conform Art.60 din Legea 571/2003.

REGULARIZAREA ANUALĂ A IMPOZITULUI REȚINUT PENTRU ANUMITE VENITURI DE NATURA SALARIALA

Art. 61. - (1) Plătitorii de venituri de natură salarială au următoarele obligații:

a) să determine venitul net anual impozabil din salarii, ca diferență între venitul net anual din salarii și următoarele:

1. deducerile personale stabilite conform art. 45;
2. cotizația de sindicat plătită conform legii;

b) să stabilească diferența dintre impozitul calculat la nivelul anului și cel calculat și reținut lunar, sub forma plăților anticipate în cursul anului fiscal, până în ultima zi lucrătoare a lunii februarie a anului fiscal următor;

c) să efectueze regularizarea acestor diferențe de impozit, în termen de 90 de zile de la termenul prevăzut la lit. b), numai pentru persoanele fizice care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

1. au fost angajații permanenți ai plătitorului în cursul anului, cu funcție de bază;
2. nu au alte surse de venit care se cuprind în venitul anual global impozabil;
3. nu solicită alte deduceri, potrivit art. 86 alin. (1), cu excepția deducerilor personale și a cotizației de sindicat plătită potrivit legii.

(2) Diferențele de impozit rezultate din operațiunile de regularizare modifică obligația de plată pentru bugetul de stat, a impozitului pe venitul din salarii al angajatorului, pentru luna în care are loc regularizarea, rezultând impozitul de virat pentru luna respectivă.

(3) Sumele reprezentând deduceri personale cuvenite, dar neacordate în cursul anului fiscal de către angajatori, precum și deduceri personale acordate, dar necuvenite, se regularizează cu ocazia stabilirii impozitului anual pe venit.

(4) La calculul venitului anual impozabil din salarii se au în vedere, după caz, și deducerile prevăzute la art. 86 alin. (1) lit. c)-f), situație în care operațiunea de regularizare se efectuează de către organul fiscal de domiciliu. În acest caz, în perioada 1-15 ianuarie a anului următor, contribuabilul va comunica angajatorului să nu efectueze această operațiune.

(5) Impozitul anual pe venitul din salarii datorat se calculează prin aplicarea baremului anual de impunere prevăzut la art. 43 alin. (2), respectiv alin. (4), asupra venitului net anual impozabil realizat din salarii.

FISELE FISCALE

(1) *Informațiile referitoare la calculul impozitului pe veniturile din salarii se cuprind în fișele fiscale.*

(2) *Plătitorul de venituri are obligația să completeze formularele prevăzute la alin. (1), pe întreaga durată de efectuare a plății salariilor și, după caz, să recalculeze și să regularizeze anual impozitul pe salarii. Plătitorul este obligat să păstreze fișele fiscale pe întreaga durată a angajării și să transmită organului fiscal competent și angajatului, sub semnătură, câte o copie pentru fiecare an, până în ultima zi a lunii februarie a anului curent pentru anul fiscal expirat.⁸*

Fisele fiscale contin informatii privind :

- datele de identificare ale angajatorului;
- datele de identificare ale angajatului;
- date privind îndeplinirea condițiilor pentru calculul impozitului anual și pentru regularizarea acestuia
- deduceri personale
- date referitoare la persoanele aflate în întreținere pentru care se solicită deducere personală suplimentară
- impozitul lunar pentru veniturile din salarii
- date referitoare la regularizarea impozitului
- calculul impozitului pe veniturile din salarii cu impunere finală
 - venit net din salarii scutit de impozitul pe venit

Fisele fiscale diferă în funcție de natura veniturilor impozitate astfel:

- formularul 210 "Fisa fiscală 1" (pentru venituri din salarii, la funcția de baza - FF1)
- formularul 211 "Fisa fiscală 2" (pentru venituri din salarii și asimilate salariilor, altele decât cele de la funcția de baza - FF2)

⁸ Art.68 din Codul Fiscal din 22.12.2003

1. *Trebuie ca supusii fiecarui stat sa contribuie, pe cat posibil, la sustinerea statului, in raport cu posibilitatile lor, adica in raport cu venitul fiecaruia.*
2. *Impozitul pe care fiecare persoana este obligata sa il plateasca trebuie sa fie bine precizat si nu arbitrar. Epoca (adica termenul) de plata, modalitatea si suma de plata trebuie sa fie clare si evidente, atat pentru contribuabili, cat si pentru orice alta persoana.*
3. *Orice impozit trebuie sa fie perceput la timpul si modul care reies a fi cele mai convenabile pentru contribuabil ca sa-l plateasca.*
4. *Orice impozit trebuie sa fie astfel conceput incat sa scoata si sa "instraineze din buzunarele" populatiei cat mai putin posibil, peste atat cat poate aduce in tezaurul public al statului.*

ADAM SMITH – tratat "O cercetare asupra natiunilor si cauzelor avutiei natiunilor" – 1776

Secretul creativitatii consta in a sti cum sa-ti ascunzi sursele.

Albert Einstein (1879 - 1955)

BIBLIOGRAFIE:

1. C.TULAI – “Teorie si practica financiara” – 1985
2. A.INCEU – “Finante publice” – 2005
3. A.SMITH –tratata “O cercetare asupra natiunilor si cauzei avutiei natiunilor”– 1776
4. Extrase din Legea 571/2003 privind Codul Fiscal din 22.12.2003
5. Ordonanta de Urgenta nr 150/31.10.2002 privind organizarea si functionarea sistemului de asigurari sociale de sanatate